

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADAMIC LEADERSHIP OF
SCHOOL PRINCIPALS AND NATIONAL QUALITY ASSURANCE
OPERATION IN SCHOOL UNDER PATHUM THANI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

ณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี

The Relationship between Academic Leadership of School Principals and National Quality Assurance Operation in School under Pathum Thani Primary Education Service Area Office

ชื่อ - นามสกุล

นางณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ

สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์, ปร.ค.

ปีการศึกษา

2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

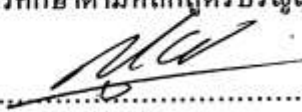

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อริสา สารอง, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมพ์พรหม เพชรสมบัติ, ปร.ค.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์, ปร.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

วันที่ 2 เดือน เมษายน พ.ศ 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี
ชื่อ - นามสกุล	นางฉัตรารัตน์ ศรีเจริญ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งอรุณ รังรองรัตน์, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี 2) ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี และ 3) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูผู้สอน จำนวน 283 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน 2) ระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน และ 3) ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน ด้านที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การติดตามความก้าวหน้ากับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งทั้ง 3 คู่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

Thesis Title	The Relationship between Academic Leadership of School Principals And National Quality Assurance Operation in School under Pathum Thani Primary Education Service Area Office
Name - Surname	Mrs. Naphattrarat Srijaruan
Program	Educational Administration
Thesis Advisor	Assistant Professor Roongaroon Rangrongratana, Ph.D.
Academic Year	2016

ABSTRACT

The major objectives of this research were to study 1) the academic leadership level of primary school administrators in Pathum Thani province, 2) the level of implementation of quality assurance within the primary schools in Pathum Thani province, and 3) the level of relationship between academic leadership of primary school administrators and the implementation of quality assurance in primary schools in Pathum Thani province.

Research samples were 47 school administrators and 288 teachers from primary schools in Pathum Thani province. Research instrument was a set of 5 – level rating scale questionnaire. Descriptive statistics including percentage, mean, and standard deviation (S.D.) and Pearson’s product moment correlation coefficient were used for data analysis.

The findings showed that 1) the administrator’s level of academic leadership 2) the level of internal quality assurance 3) the level of relationship between academic leadership of primary school administrators and the implementation of internal quality assurance were high in both overall and individual aspects. The most relevant ones were the promotion of cultural atmosphere and the educational management plan for educational institutions development, the tracking process and the educational management plan for educational institutions development, and defining vision and mission in accordance with the establishment of educational standards respectively. The three pairs showed highly positive relation with a statistically significant difference at 0.01.

Keywords: academic leadership, implementation of internal quality assurance

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลือ ความเมตตากรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รักรองรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทุกขั้นตอนจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจนทำให้งานวิจัยสำเร็จได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำที่ดีเพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดผลในครั้งต่อไป

นอกจากนี้ด้วยความสำเร็จและความภาคภูมิใจ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลมาจากกำลังใจที่ได้จากครอบครัว รุ่นพี่ เพื่อน ที่คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจร่วมกันที่ดีเสมอมาซึ่งสิ่งเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของผลสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	11
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	11
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	14
1.3 คำถามการวิจัย.....	14
1.4 สมมติฐานการวิจัย.....	14
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	15
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	15
1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา.....	20
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	34
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	81
5.2 อภิปรายผล.....	82
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	92
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	94
หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บข้อมูล.....	
ภาคผนวก ค ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	101
ภาคผนวก ง เครื่องมือการวิจัย.....	108
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	120

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิด ของนักวิชาการ.....	32
ตารางที่ 3.2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	51
ตารางที่ 4.3	จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน.....	59
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดย ภาพรวม.....	61
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ด้านกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ.....	62
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานีด้านการบริหาร จัดการหลักสูตร.....	63
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน.....	64
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการติดตามความก้าวหน้า.....	65
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม.....	66
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม.....	67
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา.....	70
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	71
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา.....	72
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา.....	73
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	74
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน คุณภาพภายใน.....	75
ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	76
ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัด ปทุมธานี	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 43 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้บัญญัติให้สอดคล้องกันไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยเรื่อง มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่มาตรา 47 ถึงมาตรา 51 ได้ระบุถึงหลักการและแนวทางการปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะมาตรา 48 กำหนดทิศทางไว้ชัดเจนว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มีจุดมุ่งหมายปลายทางก็เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเห็นได้ว่า กฎหมายหลักทั้ง 2 ฉบับ ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินการทางการศึกษาที่รัฐให้ความสำคัญนั้น ได้เป็นไปอย่างมีคุณภาพส่งผลประโยชน์ให้แก่ผู้เรียนและสังคมอย่างสูงสุด จากกฎหมายดังกล่าวสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชุมชนและผู้รับบริการด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควบคู่กัน ไปที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครอง และชุมชน ว่าเมื่อส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษในสถานศึกษาแห่งนั้นแล้วจะได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาค และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ร่วมกันกำหนดคุณลักษณะที่คาดหวังของคนในท้องถิ่นและของชาติ และดำเนินการจนบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนดการประกันคุณภาพภายใน คือ ผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพและการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการภายในเป็นการตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานของโรงเรียนที่กระทำโดยบุคคลภายในโรงเรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งโดยจะต้องเริ่มจากการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นบุคคลที่รู้จักวิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถ

ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรมคุณธรรมสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2553)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ต้องรับผิดชอบในการนำพาให้การดำเนินการต่างๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดคุณภาพสูงสุด ผู้บริหารนั้นต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องแสดงพฤติกรรมในการบริหารจัดการให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร ให้ความสำคัญในการให้ความรู้ในด้านวิชาการเป็นลำดับแรก (Robin, 1978, p. 14) การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ กระบวนการบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินผล การสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นการแสดงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าว จูงใจ หรือชี้นำให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมาย ร่วมมือร่วมใจและเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ส่งเสริมการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความเป็นผู้นำทางวิชาการแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จและเป้าหมายที่กำหนดไว้ (สิร์รานี วสุภัทร, 2551, น. 27) การที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ เกี่ยวข้องโดยตรงกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องบริหารจัดการหลักสูตรและการสอนอย่างเอาใจใส่ และสนใจพฤติกรรมการสอนของครูให้มากนัก นั่นคือ ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบการนำพาโรงเรียนไปสู่ความก้าวหน้า และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรักษาบรรยากาศของโรงเรียน จัดให้มีทรัพยากรต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน กำกับดูแลความก้าวหน้าของนักเรียน มีบรรยากาศความคาดหวังว่านักเรียนจะประสบผลสำเร็จและมีภาวะผู้นำเชิงบริหารที่เข้มแข็ง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าคุณภาพงานวิชาการขึ้นอยู่กับความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนาตนเองได้ตามมาตรฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนางานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และต้องมีการบริหารสถานศึกษาแบบกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในแต่ละครั้งในระยะเวลาที่ผ่านมาแม้ว่าจะได้มีความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กไทยมาโดยตลอด แต่มักจะพบว่าคุณภาพเด็กไทยยังด้อยกว่านานาชาติหลายประเทศ ซึ่งแสดงถึงการบริหารการศึกษาของไทยที่มีได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับ Hoy and Miskel (2003) ที่กล่าวว่าประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง การสร้างบรรยากาศโรงเรียน การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครู หรือขวัญของสมาชิกโรงเรียนดี คุณภาพหลักสูตรและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพภาวะผู้นำของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารจึงเป็นคนที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอนของครู มีอิทธิพลต่อระดับผลสำเร็จของนักเรียน และมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพของการดำเนินงานของโรงเรียน (Chell, 1999) และเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยการทำหน้าที่ประสานงาน และกิจกรรมต่างๆ ระหว่างแผนกงาน ทีมงาน และบุคคลต่างๆ ในองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

สถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีมาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ได้กำหนดจุดเน้นและตัวชี้วัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในปีงบประมาณ 2558 จุดเน้นที่ 3 ด้านการบริหารจัดการตัวชี้วัดที่ 2 ข้อที่ 33 สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2558) และตรงกับจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ในข้อที่ 8 สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง และได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2558)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานด้านวิชาการ และพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

1.2.3 เพื่อศึกษาระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.4.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับมาก

1.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กัน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านตัวแปร

1.5.1.1 ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน ด้านการติดตามความก้าวหน้า และด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม

1.5.1.2 ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พุทธศักราช 2553 ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

1.5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 2,639 คน

1.5.2.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 47 คน และครูผู้สอน จำนวน 288 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 335 คน

1.6 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียนมีความคาดหวังสูงต่อผลสำเร็จ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ในการนำความรู้แนวคิดวิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ ให้เกิดประโยชน์กับคณะครูและนักเรียนในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน 5 ด้าน คือ

1.6.1.1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ หมายถึง การจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและ

ชุมชน การสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันและการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

1.6.1.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง การมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนและชุมชน การส่งเสริม สนับสนุนและใช้หลักสูตร การพัฒนาบุคลากรเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

1.6.1.3 ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน

1.6.1.4 ด้านการติดตามความก้าวหน้า หมายถึง การตรวจสอบคุณภาพของนักเรียน ครูต้องช่วยนักเรียนในการพัฒนาและเพื่อปรับปรุงผลการเรียนการสอน สามารถบอกความหมายของผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจนการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนและต้องทำการประเมินเป็นประจำ

1.6.1.5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม หมายถึง การสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แก่ครูและนักเรียน การกำหนดความมุ่งหวังในการจัดการเรียนรู้ไว้สูง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และมุ่งสู่ฐานความรู้ที่ต้องยึดถือและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

1.6.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานตลอดระยะเวลาปีการศึกษาที่สถานศึกษานั้น ได้ปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นจะประกอบไปด้วย 8 ด้าน ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษา ได้แก่

1.6.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบและคำนึงถึงสภาพและบริบทของแต่ละสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.6.2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีโครงการ วิธีการที่ผ่านการคิดมาแล้วล่วงหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิดและพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบและสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ

เพื่อให้ได้แผนพัฒนาที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจน

1.6.2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารงานให้เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม มีการดำเนินงานโดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ในการบริหารงานสะดวกต่อการเข้าถึงการให้บริการ หรือการเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานต้นสังกัด และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน

1.6.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษานำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติจริง โดยเน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยมีการกำหนดมอบหมาย การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้บริหารเป็นแกนนำหลักในการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม

1.6.2.5 การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบ โดยมีการดำเนินงานทั้งในระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานด้วยความร่วมมือของบุคลากรภายในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.6.2.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามี การประเมินคุณภาพภายในด้วยการยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลักสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา 2) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาได้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยมีการสังเกต การสัมภาษณ์ ตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์

1.6.2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากับบุคลากรภายในสถานศึกษา จัดทำรายงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และรายงานต่อสาธารณชนเผยแพร่ทุกปีอย่างต่อเนื่อง

1.6.2.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินงานวางแผนพัฒนาโดยยึดหลักการดำเนินงานแบบ PDCA เป็นประจำต่อเนื่องทุกปี มีการใช้ผล

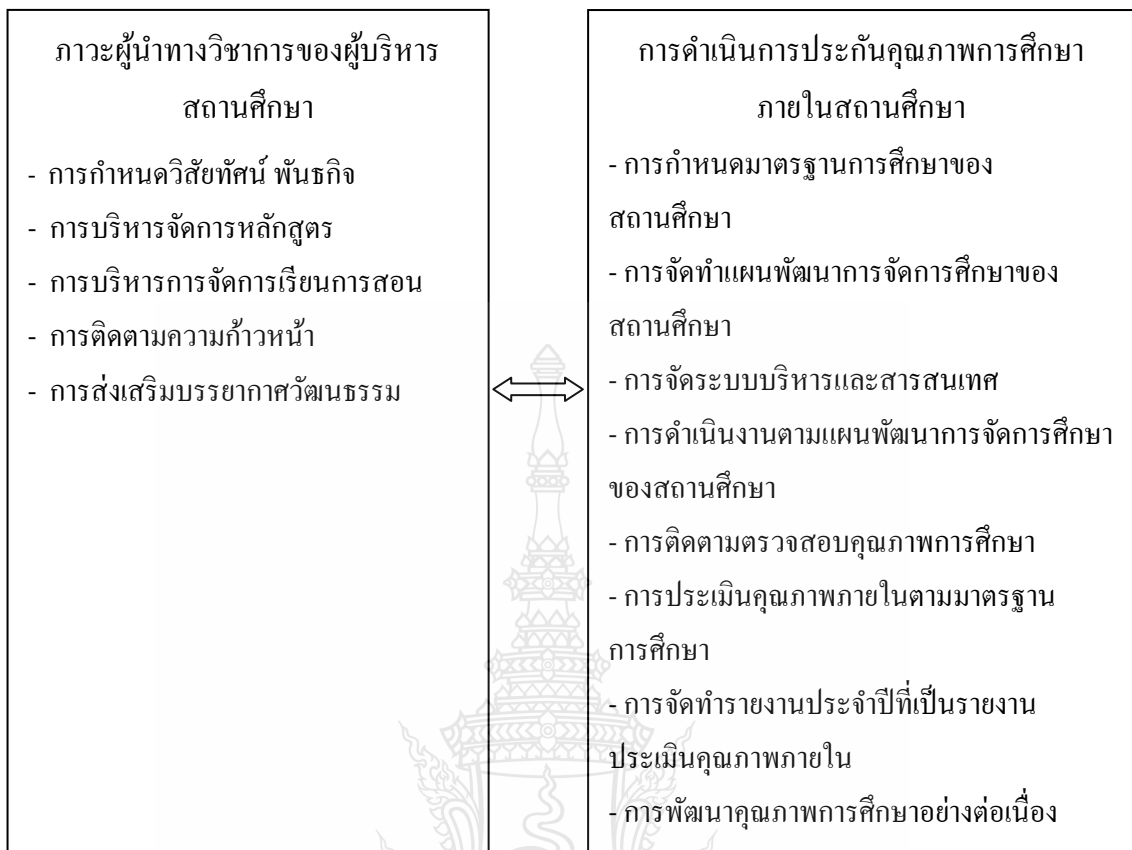
การประเมินคุณภาพภายในจากการตรวจสอบคุณภาพมาเป็นฐานในการวางแผนพัฒนาทุกระยะและ
ทุกรอบของการพัฒนา และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาอื่นๆ
เพื่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ที่น่าสนใจไปใช้ประโยชน์ภายในสถานศึกษา

1.6.3 สถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีในสังกัด จำนวน 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสสามโคก อำเภอ
ลาดหลุมแก้ว อำเภอลองหลวง อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา และอำเภอหนองเสือ

1.6.4 บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง บุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในสถานศึกษา มีหน้าที่
สอนและทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

1.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จากการศึกษาหลักการ
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในหลายๆ ด้าน จากการศึกษาผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตามแนวคิดของ Hallinger & Murphy (1985);
Bossert (1988); Krug (1992); David & Thomas (1999); Blase (2004) and Maryland State Board of
Education (2005) จากการศึกษารายละเอียดของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทำให้
ได้ข้อสรุปประกอบที่น่าสนใจดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ 2) การบริหารจัดการหลักสูตร 3) การ
บริหารการจัดการเรียนการสอน 4) การติดตามความก้าวหน้า และ 5) การส่งเสริมบรรยากาศ
วัฒนธรรม จากการวิจัยครั้งนี้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความเหมาะสมที่จะ
นำไปปฏิบัติให้เกิดผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐาน
การศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2533 มี 8 ประการ จึงเป็นที่มาของกรอบแนวคิด ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 สถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปวางแผน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

1.8.2 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเอง

1.8.3 ได้ข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1.8.4 เป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ และการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเอกสาร บทความทางวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.1.2 บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.1 ความหมายของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.2 หลักการและแนวคิดของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำทางวิชาการ

Jacobs (1970); Stogdill (1974); Boles and Davanport (1975) (อ้างถึงใน นิบัญญัติ สันเทสิอ, 2554, น. 3) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ (leadership) ในลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยที่ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้สารสนเทศเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเชื่อมั่นว่าหากทำตามแล้วจะบรรลุผลตามที่ต้องการ ต่อมาในยุคระหว่างปี 1980-1989 นักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำในลักษณะที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น โดยให้ความหมายในลักษณะกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่น

Carter and Klotz (1990, p. 40) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การต้องการให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการ และครูซึ่งได้ชื่อว่าเป็นผู้นำในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่ง

ผู้บริหารในลักษณะดังกล่าวจะยึดถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนา และมีการส่งเสริมให้บุคลากรในทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

Chell (1995, p. 23) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของอาจารย์ใหญ่ หรือการเป็นตัวแทนของสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนความเจริญเติบโตทางการเรียนของนักเรียน

Daft (1999, p. 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้อัตราผลสัมฤทธิ์ของงานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

Ivancevich and Matteson (2002, p. 425) นิยามความหมายว่า ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการของการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้อัตราผลสัมฤทธิ์ของงานบรรลุถึงเป้าหมายการดำเนินงานขององค์การ

Yukl (2002) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้อัตราผลสัมฤทธิ์ของงานบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ถาวร เสงี่ยม (2550, น. 150) ให้ความหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการนำความรู้ แนวคิด วิธีการ ตลอดจนเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์กับคณะครูและนักเรียน ไกษยภักดิ์ เพลรินทร์ (2552, น.50) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่สร้างงานและมุ่งงานเชิงสังคม มุ่งสิ่งต่างๆ ที่มีคุณค่า เน้นความคิดและพฤติกรรมที่เป็นเรื่องจำเป็นของภาวะผู้นำนั้นเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ธวัช บุญยวมณี (2550) กล่าวว่า ภาวะผู้นำว่าเป็นการกระทำระหว่างบุคคล โดยบุคคลที่เป็นผู้นำจะใช้อิทธิพล (Influence) ให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่าง ตามเป้าหมายที่ผู้นำกลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้

ธีระ รุญเจริญ (2550, น. 140) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ คุณสมบัติของบุคคล เช่น สติปัญญาความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคลที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม

พิมพอร สดเอี่ยม (2550, น. 10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำคืออิทธิพลต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงและสะท้อนการมีส่วนร่วมของผู้นำ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลที่ปรารถนาการเปลี่ยนแปลง และความเปลี่ยนแปลงจะสะท้อนวัตถุประสงค์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม

ทองใบ สดขารี (2551, น. 2) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำ ว่าคือกระบวนการที่บุคคลใช้อำนาจหรืออิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มคนยอมปฏิบัติตามความต้องการของตนเอง เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การดี อนันต์นาวิ (2551, น. 194) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างผู้นำและผู้ตาม ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการณ์โน้มน้าว สร้างแรงบันดาลใจที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น ภาวะผู้นำเกิดขึ้นได้ทุกระดับการจัดการ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในการจัดการระดับสูงเท่านั้น และภาวะผู้นำจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายกลุ่มหน่วยงานหรือองค์กร

สิร์รานี วสุภัทร (2551, น. 29) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาว่าเป็นการแสดงบทบาทหน้าที่อย่างสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถโน้มน้าวใจหรือชี้นำให้บุคลากรในสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจและตระหนักในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษารวมพลังและประสานสัมพันธ์กันเพื่อให้งานวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

ปริญธร เล็กดวง (2554, น. 23) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการ หลักสูตรการเรียนการสอน มีส่วนส่งเสริมการพัฒนานักวิชาการ สนับสนุนการเจริญเติบโตทางการเรียนของนักเรียน และถูกต้องตามวิสัยทัศน์ให้เป็นความจริงได้

วันเผด็จ มีชัย (2554, น. 20) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมลักษณะการปฏิบัติงานและบริหารจัดการในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจการเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครูและการส่งเสริมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ กำกับติดตามนิเทศครู

สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554, น. 25) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการนำกลุ่มให้กระทำกิจกรรมทางวิชาการให้บังเกิดผลดีต่อการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.1.2 บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

บุหงา วชิระศักดิ์มงคล (2556) กล่าวถึงบทบาทของผู้นำ เป็นการแสดงออกโดยอิสระที่มีผลดีต่อผู้อื่นหรือสังคม เช่น การตัดสินใจ การจูงใจให้คนทำงาน การแสดงออกทางความคิด การพูด พฤติกรรมทางอารมณ์ การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม ดังนี้

1) เป็นผู้ชี้้นำให้คำปรึกษาหารือในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม ในสังคมแห่งความรู้มีความต้องการบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถชี้้นำหรือให้คำปรึกษาในฐานะเป็น

ผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้นำทางปัญญา ย่อมเป็นผู้รอบรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ชัดเจนเรียกว่า ระดับมืออาชีพ

2) เป็นผู้จูงใจให้ผู้อื่นปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามตัวแบบหรือตัวอย่างที่ดีได้ ผู้นำจึงต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ ศรัทธา ยอมรับในบุคลิกภาพ ความคิดเห็น และยอมรับในพฤติกรรม

3) เป็นผู้พัฒนาให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่พึงประสงค์ขององค์กรหรือสังคม ผู้นำจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ มองไกลในอนาคต และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่เห็นแก่ตัวและพวกพ้องตนเองมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและเป็นผู้พัฒนาให้สังคมอยู่อย่างมีความสุข สร้างความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และมีความคิดเชิงบวก มองโลกในทางดี ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

4) บทบาทในเชิงวิชาการ ผู้นำควรต้องมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการที่เป็นวิชาชีพของตนอย่างลุ่มลึก จนสามารถใช้ในการให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ความรู้ในสาขาของตนเพื่อการอธิบายเหตุการณ์ และจัดสถานการณ์เพื่อให้เกิดผลดีต่อภารกิจ/องค์กร เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอด ถึงสามารถให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ได้สำเร็จในระดับหนึ่ง รวมทั้งมีผลงานเป็นที่ยอมรับ มีการพัฒนานวัตกรรมเชิงวิชาชีพ และมีผลงานเผยแพร่

5) บทบาทในการเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ เฉลียวฉลาด อารมณ์มั่นคง มีความฉลาด มีอารมณ์ดี และมีคุณธรรมและจริยธรรมสูง มีมนุษยสัมพันธ์สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เป็นทีมงานที่เข้มแข็ง มีบุคลิกภาพทั้งภายนอกและภายในงดงาม

Andson and Pigford (1987 อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม, 2545) ได้กล่าวว่า นักวิชาการศึกษา ศาสตราจารย์ทางการบริหารการศึกษาแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเซาท์คาโรไลนา ได้ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการได้ ดังนี้

1) ต้องมีใจมุ่งมั่นและเจตนาอย่างแน่วแน่ ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการด้วยวิญญานของการแสวงหาการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพราะการมีความมุ่งมั่นและเจตนาที่แน่วแน่จะก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดี

2) ต้องมีการกระจายอำนาจความรับผิดชอบในงานให้ตรงตามความถนัด และความสามารถของแต่ละบุคคล

3) ควรเปิดโอกาสให้ครูมีการสังเกตการสอนระหว่างเพื่อนครูด้วยกันบ้าง การเปิดโอกาสให้ครูมีการสังเกตการสอนของเพื่อนครูด้วยกันจะช่วยให้รู้ว่า ครูที่ดีควรจะมีบทบาทในงาน

วิชาการหรือการสอนอย่างไร และจะช่วยให้ผู้บริหารได้รับความร่วมมือจากครูด้วยความรู้สึก
ประทับใจต่อกัน มีผู้มาสังเกตการสอน วิธีการเช่นนี้จะช่วยเพิ่มความรู้ความสามารถและทักษะในการ
เป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

4) ต้องสร้างความคาดหวังให้แก่ครูทุกคนว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสอนได้
มิใช่ถนัดแต่การบริหารเท่านั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้เวลาในการเยี่ยมชมชั้นเรียนมากเท่าไร ก็
ช่วยให้มีความเชื่อมั่นในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้มากขึ้นเท่านั้น และครูก็พอใจที่จะรับข้อเสนอแนะ
ทางวิชาการจากผู้บริหาร

5) ควรสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียน วิธีการที่จะรู้ว่าครูสามารถนำ
บันทึกการสอนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างไรนั้น ก็ด้วยการสังเกตการปฏิบัติของครูในชั้นเรียน แต่ถ้า
ผู้บริหารไม่สามารถสังเกตการสอนของครูก็อาจจะดูจากโครงการเรียนของนักเรียนจากการบ้านที่ครู
มอบให้นักเรียนทำ หรือจากการทำข้อทดสอบของนักเรียน

6) จะต้องสื่อสารให้ครูเข้าใจว่าเวลาของผู้บริหารนั้นมีค่า ดังนั้น การประชุมครูจึง
ควรมีเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

7) จะต้องใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพบปะสังสรรค์กับคณะครู
ผู้บริหารสถานศึกษาบางคนพบว่า เวลาที่โรงเรียนเลิกแล้วหรือเวลาช่วงเช้าก่อนครูเข้าห้องเรียนเป็น
เวลาที่เหมาะสมที่สุดในการพบปะสังสรรค์กับคณะครู

8) ควรฝึกฝนทักษะความเป็นตัวของตัวเอง โดยไม่ยอมอยู่ภายใต้อิทธิพลของใคร
การพบปะสังสรรค์ไม่ควรทำเพื่อใครคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ การรู้จักเลือกที่จะไม่ปฏิบัติตามใคร
คนใดคนหนึ่งนั้นเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของผู้บริหาร แต่ก็ควรเลือกใช้บางครั้งด้วยการพิจารณาอย่าง
รอบคอบ

9) การใช้เวลาส่วนหนึ่งในการอ่านหนังสือเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จควรจะทำควบคู่กันกับผลงานของนักวิชาการทั้งหลาย ซึ่งจะช่วยให้
เข้าใจเนื้อหาและมโนทัศน์ทางวิชาการที่ได้จากการอ่านหนังสือเป็นอย่างดี

10) ควรปฏิบัติงานด้วยทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการ
ให้มีคุณค่าต่อวิชาชีพ ทักษะที่สำคัญเหล่านี้ ได้แก่ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การนิเทศแบบ
คลินิก การบริหารเวลา และการเสริมสร้างทักษะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ถึงแม้ว่าทักษะเหล่านี้จะ
ใช้เวลามากในการพัฒนาก็ตาม แต่นับเป็นทักษะที่จะช่วยให้ผู้บริหารพัฒนาตนเองให้มีความ
สามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการได้

Seyfarth (1999, pp. 165-273) ได้กำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนางานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไว้ 5 ด้าน คือ

- 1) มุมมองแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร
- 2) การประเมินผลนักเรียน
- 3) การจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 4) การประเมินผลการสอนของครู
- 5) การวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

ดังนั้น บทบาทของผู้นำทางวิชาการเป็นจะเน้นไปที่การพัฒนาหลักสูตร การสอน การพัฒนาคณะครู การนิเทศการสอน การประเมิน โปรแกรม ครูและนักเรียน และปรับปรุงการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง

2.1.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

Hallinger and Murphy (1985, pp. 217 - 247) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 11 ประการ ดังนี้

- 1) การกำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน
- 2) การสื่อสารเป้าประสงค์ของโรงเรียน
- 3) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน
- 4) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร
- 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
- 6) การควบคุมการใช้เวลาในการสอน
- 7) การตรวจภาพลักษณ์ที่ดีของโรงเรียน
- 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู
- 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
- 10) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
- 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

สรุปองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 3 องค์ประกอบใหญ่ๆ คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน

พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของ Ubben and Hughes (1992, p. 257)

มีดังนี้

- 1) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
 - (1.1) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้
 - (1.2) เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - (1.3) ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
 - (1.4) กำหนดเป้าหมายเฉพาะเจาะจง
- 2) สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
 - (2.1) ตระหนักว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้
 - (2.2) สร้างระบบการให้รางวัลทางวิชาการขึ้นในโรงเรียน
 - (2.3) สร้างบรรยากาศที่มีความเป็นระบบระเบียบ
 - (2.4) ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง
 - (2.5) สร้างทัศนคติเชิงบวกแก่ผู้ร่วมงาน
 - (2.6) เอื้ออาทร ฉลองความสำเร็จ และมีอารมณ์ขัน
 - (2.7) กล้าตัดสินใจ
 - (2.8) สื่อสารโดยเปิดเผย และต้องไม่พูดเท็จ
- 3) สร้างวัฒนธรรมในการทำงานของโรงเรียน
 - (3.1) ให้มีการทดลองแนวคิดใหม่ๆ
 - (3.2) กำหนดความมุ่งมั่นไว้สูง
 - (3.3) มุ่งสู่ฐานความรู้
- 4) วางแผนการบริหารวิชาการ

Bossert (1988, p. 341) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ มีลักษณะดังนี้

- 1) เน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยกำหนดเป้าหมายทางการเรียนการสอน กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติของนักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุผลตามมาตรฐานเหล่านั้น
- 2) ให้ความสำคัญในการประสานงานและดูแลการสอนของครูมากขึ้น
- 3) มีความชำนาญในการสอน สังเกตการณ์สอนของครูบ่อยขึ้น นิเทศการสอนและเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของครู และประเมินผลการทำงานของครูมากขึ้น
- 4) ใส่ใจกับหลักสูตรและการสอนมากขึ้น
- 5) ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนการสอนจากเขตพื้นที่การศึกษา
- 6) สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยให้มีระเบียบขั้นต่อน้อยลง และลดภาระงานด้านเอกสารของครูลง

ทุกครั้ง แต่ก็ควรระบุให้ชัดเจนว่า มีความคาดหวังที่จะให้มีการทดสอบ การตีความและการสนองตอบ และคาดหวังที่จะให้มีการกำกับติดตามกระบวนการทั้งหมด

5) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน (Promoting Instructional Climate) เมื่อบรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงว่า เห็นคุณค่าของการเรียนรู้และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จได้ จึงเป็นการยากที่จะไม่เรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนรับผิดชอบการสร้างบรรยากาศการศึกษาทุกระดับและเป็นบรรยากาศที่จะช่วยดึงพลังงานของนักเรียนและครูออกมา มีหลายวิธีการที่จะทำให้เกิดผลได้ เช่น การจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญ และให้เป็นที่เข้าใจโดยทั่วกันว่า สิ่งที่ดีว่าสุดยอด คือ การที่แต่ละคนได้ทำในส่วนของตนเองให้ดีที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดมีความคาดหวังอย่างมากกับนักเรียน

David and Thomas (1989, p. 40) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 8 ประการ

1) การยึดหน้าที่ในการปรับปรุงโรงเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนางานวิชาการมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูให้ตรงเป้าหมายของโรงเรียน มีการกระจายอำนาจให้ครูเพื่อร่วมกันวางแผนโครงการด้านวิชาการ หาวิถีทางให้ชุมชนมีส่วนร่วมสนับสนุนด้านวิชาการ โครงการด้านปรับปรุงวิชาการต่างๆ ของโรงเรียน ตลอดจนร่วมมือกับครูสร้างกฎระเบียบของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการ

2) ความกระตือรือร้นในการใช้กลยุทธ์ในการปรับปรุงด้านวิชาการ ผู้บริหารควรกระตือรือร้นในการทำงาน ควรปรับปรุงอย่างจริงจังด้วยตนเอง ผู้บริหารควรร่วมกับคณะครูในการปรับปรุงให้คำแนะนำ ดำเนินการประสานงานและติดตามผล และเข้ามีส่วนร่วมปรับปรุงด้านวิชาการ เช่น ขอเวลาผู้ปกครองช่วยเหลือด้านสำนักงานและชั้นเรียน

3) แรงจูงใจ และมีรางวัลกับบุคคลหรือกลุ่มที่ทำงานด้านวิชาการ ผู้บริหารควรสร้างระบบการให้รางวัลสำหรับนักเรียนและครู ซึ่งสนับสนุนการปรับปรุงทางด้านวิชาการ และกระตุ้นความเป็นเลิศในการทำงานของครูและนักเรียน

4) ติดตามตรวจสอบความเจริญก้าวหน้าด้านวิชาการของนักเรียนตั้งแต่ผลการเรียนแต่ละระดับชั้น แต่ละห้องเรียน และนักเรียนแต่ละคน พฤติกรรมเช่นนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของงานวิชาการ ผู้บริหารสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับ

ครู-อาจารย์ ถึงมาตรฐานทางวิชาการว่ามีช่องว่างห่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อลดช่องว่างนั้นๆ

5) การสรรหาทรัพยากรบุคคลและวัสดุที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรวางวัสดุและทรัพยากรบุคคลที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสรรหาครูที่มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนความคาดหวังของครูและสนับสนุนการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสรรหาคัดเลือกบุคคล มีกระบวนการสรรหาบุคคลภายนอกหรือคัดเลือกบุคคลภายในเข้ามารับตำแหน่งงาน มีกระบวนการดังนี้ 1) สำรวจแหล่งที่จะได้มาซึ่งบุคลากร 2) การประกาศรับสมัคร 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การเลือกใช้ข้อสอบคัดเลือกหรือการสัมภาษณ์ 5) การค้นหาบุคลากรจากแหล่งต่างๆ 6) การบรรจุบุคลากรในตำแหน่งต่างๆ ให้เหมาะสมกับงาน 7) การปฐมนิเทศให้ทราบระบบหลักเกณฑ์ สถานที่และบุคลากรตลอดจนชุมชน 8) ติดตามดูแลผลการทดลองปฏิบัติงาน

6) การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีบรรยากาศด้านวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการสร้างความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนอย่างเป็นระเบียบ คำนะนำที่ผู้บริหารควรนำไปปฏิบัติ คือ 1) ปกป้องเวลาการสอนและการเรียนจากสิ่งที่รบกวนต่างๆ 2) พัฒนานโยบายที่มีอยู่ให้ชัดเจนและส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎระเบียบและการควบคุม 3) ช่วยให้ครูเรียนรู้และเข้าใจกฎเกณฑ์ของการจัดการภายในห้องเรียน 4) รับความร่วมมือของนักเรียนในการสร้างสิ่งแวดล้อมทางด้านวิชาการและความเป็นระเบียบเรียบร้อย 5) รักษาสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนและสถานที่ที่เป็นที่อยู่อาศัย น่าพึงพอใจ 6) แสดงความสนใจต่อตัวนักเรียนโดยการถามถึงสุขภาพครอบครัว ชั้นเรียนและกิจกรรมต่างๆ 7) ถ้าจำเป็นต้องใช้ระเบียบวินัยการไล่ออกก็ต้องนำมาใช้กับผู้ที่สร้างปัญหาอย่างร้ายแรงภายในโรงเรียน

7) การติดตามการปฏิบัติการสอนของครู ผู้บริหารใช้เวลาส่วนมากในแต่ละวัน ติดตามปัจจัยอื่นเพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการพัฒนาด้านวิชาการ การสอนของครูที่ใช้ทักษะทางวิชาการโดยตรง ผู้บริหารควรสังเกตว่าครูสอนตามโครงการที่บันทึกหรือไม่การเริ่มสอนตรงเวลา กระบวนการเรียนการสอนที่ไม่มีอะไรมาขัดขวาง ผู้บริหารให้การสนับสนุนครูให้ใช้แผนการสอนและทำงานเป็นทีมซึ่งจะไปสู่การสอนที่ดี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่สูงกว่าและความพึงพอใจในงานที่สูงขึ้น

8) สังเกตวิธีการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญด้านวิชาการเป็นด้านที่สำคัญที่สุด คือ สังเกตครูผู้สอนในชั้นเรียนและติดต่อกับคณะครูเกี่ยวกับหนทางที่จะปรับปรุงและแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอน เช่น กระบวนการที่จะนำไปสู่การปรับปรุงด้าน

วิชาการ การอุทิศเวลาของผู้บริหารที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

Maryland State Board of Education (2005) ได้กำหนดกรอบงานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในด้านเนื้อหาและทักษะที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 8 องค์ประกอบ ได้แก่ (สิริรानी วสุภัทร, 2551, น. 54-55)

1) การอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ประกอบด้วย ค่านิยม ความท้าทาย และโอกาสต่างๆ เพื่อการพัฒนาของนักเรียน โดยมีกระบวนการเพื่อให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ดำเนินการนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ มีการทบทวนตรวจสอบโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดหาทรัพยากรเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้วิสัยทัศน์เกิดผลสำเร็จ

2) การร่วมกิจกรรมอย่างกลมเกลียวกัน เป็นการให้ความเคารพ สร้างทีมงาน และไว้วางใจอย่างแท้จริงในการประสานสัมพันธ์กับนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารมีความคาดหวังสูงต่อผู้เรียนและครูในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมภาวะผู้นำของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน และให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3) การติดตาม ดูแลความร่วมมือในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับครูอย่างต่อเนื่องในการสร้างหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานทั้งส่วนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น และนำกลยุทธ์การสอนบนพื้นฐานงานวิจัยไปประยุกต์ งานมอบหมายของครูมีเป้าหมาย ท้าทายในระดับที่เหมาะสมและเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ และมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียน

4) การสร้างความมั่นใจในกฎเกณฑ์การประเมินผล ผู้บริหารสร้างความมั่นใจในการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความร่วมมือสร้างความมั่นใจในการใช้การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินผลสรุปเพื่อเป็นพื้นฐานในการวัดผลสัมฤทธิ์ และการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน

5) การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนาการเรียนการสอน ด้วยการสร้างความมั่นใจและกระตุ้นให้มีการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เว็บไซต์เพื่อการศึกษาค้นคว้า ทบทวนสรุปข้อมูลเป็นกลุ่มย่อย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจพัฒนาการเรียนการสอน และคณะครูร่วมมือกันวิเคราะห์ผลงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

6) การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผู้บริหารให้การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีความสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรการสอน และการประเมินผล และสัมพันธ์กับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนและรับผลสะท้อนกลับ มีการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของบุคลากร และมาตรฐานการพัฒนาวิชาชีพของหน่วยงานต้นสังกัด

7) การสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้แก่บุคลากร ด้วยการสร้างโอกาสการเป็นผู้นำด้านการเรียนการสอนกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่ครู สร้างความผูกพันต่อสถานศึกษาให้แก่ครู และมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพและความสำเร็จของทีมผู้นำของสถานศึกษา

8) การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องด้วยการให้การต้อนรับผู้ปกครองนักเรียน ผู้มีอุปการคุณ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาในโรงเรียน กระตุ้นให้เป็นสมาชิกร่วมปฏิบัติกรปฎิรูปโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมในวิถีชีวิตของโรงเรียน มีการกระจายการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จากที่ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยต่างๆ สามารถสรุปแนวคิดข้างต้นและได้ทำการสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการทำให้ได้ตัวแปรที่ใหม่ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงการสังเคราะห์ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	Hallinger and Murphy (1985)	Bossert (1988)	Krug (1992)	David & Thomas (1999)	Joseph Blase (2004)	Maryland State Board of Education (2005)	รวม
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	✓				✓		2
2. ด้านการพัฒนาวิชาชีพ						✓	1
3. ด้านความชำนาญในการสอน	✓	✓					2
4. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	✓	✓	✓		✓		4
5. ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการ (ต่อ)

ภาวะผู้นำทางวิชาการ	Hallinger and Murphy (1985)	Bossert (1988)	Krug (1992)	David & Thomas (1999)	Joseph Blase (2004)	Maryland State Board of Education (2005)	รวม
6. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
7. ด้านการมีส่วนร่วม		✓		✓		✓	3
8. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ	✓	✓	✓		✓	✓	5
9. ด้านการนิเทศการศึกษา	✓		✓		✓		3
10. ด้านการติดตามความก้าวหน้า	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
11. ด้านการริเริ่มในงานวิชาการ	✓			✓			2
12. ด้านการจูงใจ				✓			1
13. ด้านการใช้เทคโนโลยี	✓					✓	2

จากตารางที่ 2.1 สามารถสังเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้ 5 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกหัวข้อที่ได้คะแนนตั้งแต่ระดับ 4 ขึ้นไป จัดลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับความถี่ 6 2) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับความถี่ 6 3) ด้านการติดตามความก้าวหน้า อยู่ในระดับความถี่ 6 4) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ อยู่ในระดับความถี่ 5 5) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ระดับความถี่ 4

ดังนั้น ตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจและนำมากำหนดภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากการนิยามของนักวิชาการสรุปได้ว่า ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ 2) การบริหารจัดการหลักสูตร 3) การบริหารการจัดการเรียนการสอน 4) การติดตามความก้าวหน้า 5) การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ การจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจที่มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน การสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ การวางแผนการดำเนินงานร่วมกับการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

การบริหารจัดการหลักสูตร การมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตร โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนและชุมชนการส่งเสริม สนับสนุนและใช้หลักสูตร การพัฒนาบุคลากรเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และการกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

การบริหารจัดการการเรียนการสอน การส่งเสริม สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน

การติดตามความก้าวหน้า ครูต้องช่วยนักเรียนในการพัฒนาและเพื่อปรับปรุงผลการเรียนการสอน สามารถบอกความหมายของผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน การประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน และต้องทำการประเมินเป็นประจำ

การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม การสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แก่ครูและนักเรียน การกำหนดความมุ่งหวังในการจัดการเรียนรู้ไว้สูง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้และมุ่งสู่ฐานความรู้ที่ต้องยึดถือและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมการจัดตั้งแวดล้อมทั่วไปและสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาว่า บรรลุตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ และสามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และจัดให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินภายในสถานศึกษาถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพที่มีอยู่ของสถานศึกษาซึ่งมีรายละเอียดในการศึกษา ดังต่อไปนี้

2.2.1 ความหมายของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

กฎว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (2554) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม

และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ กำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา (2555)

กาญจนา ศรีเมือง (2555, น. 13) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ผู้เรียนเป็นที่ตั้ง การประเมินจากผู้เรียนเป็นหลักและการยกมาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจและเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด และเป็นที่ยอมรับของสังคม

ปฐวีกานต์ พิธีธรรมมัง (2554, น. 20) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การให้ความเชื่อมั่นและการรับประกันในเรื่องคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านมาตรฐานตามหลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ไพศาล จันทสุวรรณ (2555, น. 9) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อเป็นหลักประกันว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้ได้ผลผลิตที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด ผู้รับบริการและสังคมโดยรวม ยอมรับว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพเป็นที่เชื่อถือและตรวจสอบได้

รัตนกร แสงงาม (2556, น. 18) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ การประเมินผล และตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน เป็นการดำเนินงานตามภารกิจด้านวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องว่า สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

วราพร ชัยอาสา (2554, น. 16) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการบริหารที่สถานศึกษาต้องทำอย่างต่อเนื่อง การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และประเมินคุณภาพจัดการศึกษามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สุพรรณ ประศรี (2555, น. 38) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยการประเมิน

ติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ

สุวิทย์ จันทร์เสถียร (2554, น. 26) สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องทำอยู่แล้วและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น เพื่อสร้างความมั่นใจเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคม

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2553, น.10) ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

จากแนวคิดของนักวิชาการทางการศึกษาข้างต้น ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบและพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติโดยบุคลากรภายในสถานศึกษามีหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่คอยกำกับ ติดตาม ดูแลทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการว่า สถานศึกษานั้นได้คุณภาพและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้รับการยอมรับ

2.2.2 หลักการและแนวคิดของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินงานกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง การดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการได้ให้แนวคิดไว้ ดังนี้

กาญจนา ศรีเรือง (2555, น. 22) ได้กล่าวว่า หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลักการสำคัญในการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการบริหารและสามารถตรวจสอบได้

ไพศาล จันทสุวรรณ (2555, น. 16) กล่าวว่า หลักการของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษา สถานศึกษาต้อง

ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นๆ ซึ่งจะต้องมีการประสานสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังต้องมีการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพที่ระบบชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความมั่นใจเป็นหลักประกันต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2558) ได้ให้หลักการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เป็นการดำเนินงานตามปกติของโรงเรียนที่บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร เช่น PDCA ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันวางแผนพัฒนา (Plan) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (Do) ร่วมกันตรวจสอบ (Check) และร่วมกันปรับปรุง (Act)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 7) ได้กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายใน (Internal Quality Assessment) เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด โดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในกระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง (Self-evaluation) โดยประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง และพร้อมที่จะได้รับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินจากภายนอก

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2554, น. 8) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การประกันคุณภาพมีหลักการสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการทำงาน และการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการดำเนินงานที่สัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ 1) การประเมินคุณภาพภายใน 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากหลักการและแนวคิดของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า หลักการของการประกันคุณภาพการศึกษานั้น จะต้องมีการดำเนินการดำเนินงานที่

สัมพันธ์กันต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ ว่าสถานศึกษามีการปฏิบัติตามระบบการดำเนินงานหรือไม่เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลกำกับสถานศึกษา 2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในจุดที่ยังต้องปรับปรุงแก้ไขหรือจุดที่ยังควรพัฒนาให้ได้มาตรฐาน โดยเน้นผู้เรียนเป็นหลักสำคัญในการขับเคลื่อนหรือการดำเนินงานของสถานศึกษานั้น และ 3) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาทุกปี

ดังนั้น การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

2.2.3 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่วนที่ 1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อ 14 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการดำเนินการตามวรรคที่หนึ่งให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้น สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งได้ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี ปรึกษา ผ่อนผันการปฏิบัติและวางแนวทางในการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นแล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ โดยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะดำเนินการดังรายละเอียดต่อไปนี้ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้

เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบการประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลายระดับ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้งยังมีการกำหนดมาตรฐานขึ้นหลายประเภท เช่น มาตรฐานการแนะแนว มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรฐานลูกเสือและเนตรนารี มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานตามที่กฎกระทรวงได้กำหนดว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย มาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดขึ้นมีการระบุตัวชี้วัดเป็นองค์ประกอบของมาตรฐานนั้นอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการวัดและประเมินผลบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักปราชญ์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัย/แหล่งความรู้ใกล้เคียง เจ้าของกิจการ/สถานประกอบการในชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณภาพผู้เรียน เมื่อทุกคนที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันในคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานที่ร่วมกันกำหนด จึงจะผลักดันสนับสนุนและทำงานร่วมกับสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ในเวลาอันรวดเร็วและยั่งยืน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นขั้นตอนสำคัญเพราะมาตรฐานเป็นเป้าหมายและเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงมาตรฐานและเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้น สำหรับมาตรฐานของสถานศึกษาจะมีความเชื่อมโยงระหว่าง มาตรฐานการศึกษาชาติมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดรวมทั้งมาตรฐานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยมาตรฐานต้องครอบคลุมพันธกิจของสถานศึกษา มีหลักการกำหนดมาตรฐานซึ่งต้องกำหนดขึ้นโดยมีเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบและคำนึงถึงสภาพหรือบริบท นอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานการศึกษาควรดำเนินการ โดยการมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง

2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แผน (Plan) เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรม วิธีการที่ได้ผ่านการคิด

มาแล้วล่วงหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันคิดและพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ สำหรับเป็นเครื่องชี้้นำการดำเนินการใดๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจขององค์กร การวางแผนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกรอบเวลาของการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจน ในสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผน 2 ประเภท คือ 1) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งเป็นแผนที่มีรอบระยะเวลาการพัฒนามุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอาจเป็นแผน 3 ปี แผน 4 ปี หรือแผน 5 ปี แล้วแต่ความเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา แผนประเภทนี้จะสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อนำไปสู่เป้าหมายได้คุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ (Strategic Plan/Improvement Plan 2) แผนปฏิบัติประจำปี (Action Plan/operation Plan) ซึ่งแตกออกมาตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการดำเนินงานเป็นรายปี แผนปฏิบัติประจำปีแต่ละปีควรมีจุดเน้นที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม นอกจากความชัดเจนในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบแล้ว สถานศึกษาต้องกำหนดกิจกรรมการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ราบรื่น คล่องตัว มีการประเมินตนเองอันนำไปสู่การได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปเขียนรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต่อไป การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องผ่านการคิดและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์มาแล้วอย่างรอบคอบ โดยอาจใช้วิธี SWOT Analysis, Balanced Scorecard หรือวิธีการอื่นๆ ที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม สำหรับเป็นเข็มทิศชี้้นำการดำเนินงานตามกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่การบรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษาวางเป้าหมายไว้ ส่วนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีการระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การจัดสรรทรัพยากร และกรอบเวลาของการดำเนินงานตามแผนอย่างชัดเจน

3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดการระบบการบริหารสถานศึกษาและระบบสารสนเทศเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(3.1) การจัดระบบบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถจัดระบบบริหารโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี หรือผลงานวิจัยที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการให้สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เช่น การใช้วงจรการพัฒนาคคุณภาพ (PDCA : Plan Do Check Act) ของ เดมิ่ง (Deming Cycle) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (TQM) เป็นต้น การจัดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาควรจัดให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และหน่วยงานต้น

สังกัดที่มีการแบ่งงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้ การบริหารงานตามโครงสร้างของสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่หรือใหญ่พิเศษจำเป็นต้องมีคณะกรรมการหลายระดับหลายฝ่าย นับตั้งแต่ระดับบริหาร/อำนวยการ ระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับชั้น หรือมีการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะขึ้นเพื่อรับผิดชอบงานเป็นคราวๆ ไป สถานศึกษาและขนาดกลางซึ่งจะมีความคล่องตัวมากที่สุดก็จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดผู้รับผิดชอบงานที่เหมาะสม เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีมให้มากที่สุด สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กควรเน้นลักษณะการทำงานแบบบูรณาการ เช่น รวมงานวิชาการและงานงบประมาณไว้ด้วยกัน เพราะทุกงานต้องเกี่ยวข้องกับการใช้เงิน หรือร่วมงานวิชาการกับงานบุคลากรเพราะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนต้องเกี่ยวข้องกับครู ครูทุกคนต้องทำงานบริหารทั่วไปได้ เป็นต้น

(3.2) การจัดระบบสารสนเทศสถานศึกษา ควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา สืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว ผู้รับผิดชอบดูแลสารสนเทศของสถานศึกษาต้องทำงานอย่างมีระบบ โดยมีการกำหนดกรอบการเก็บข้อมูลเฉพาะที่จำเป็นวางแผนการเก็บข้อมูล ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกับบุคลากรทุกฝ่ายสร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความจำเป็นในการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือและให้ข้อมูลที่ต้องการ ข้อมูลและสารสนเทศทั้งหลายส่วนต้องได้มาจากครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาทั้งสิ้น เมื่อมีความเข้าใจที่ต้องการได้มาซึ่งข้อมูลก็จะมีข้อมูลที่ต้องการและได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การศึกษาของสถานศึกษามีหลายด้าน เช่น ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน วิธีการ/รูปแบบ/นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการ/รูปแบบ การบริหารจัดการของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สติติ และผลการใช้แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา วิธีการ/จำนวนครั้ง/จำนวนโครงการที่สถานศึกษาและชุมชนร่วมกันพัฒนาเพื่อสร้างให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลสารสนเทศที่นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่สุด คือ ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล และต้องทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียนเพื่อการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานได้ทันเหตุการณ์ การมีระบบข้อมูลและสารสนเทศจึงจะนับว่าได้ประโยชน์อย่างแท้จริง การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศสามารถจัดเก็บในรูปแบบของแฟ้มเอกสารหรือจะจัดเก็บโดยใช้ระบบต่างๆ จากคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาขนาดใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการบันทึกข้อมูลประมวลผลแล้วสรุปเป็นสารสนเทศเพื่อการใช้งานได้ทันที เช่นเดียวกัน สถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งมีบุคลากรไม่เพียงพอ ควรใช้คอมพิวเตอร์ในการ

เก็บข้อมูลและสารสนเทศเช่นเดียวกัน เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ช่วยลดภาระในเรื่องนี้ได้อย่างมาก การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เป็นการจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานของสถานศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา กำหนดผู้รับผิดชอบและจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ครอบคลุม เป็นปัจจุบัน สะดวกต่อการเข้าถึง และการให้บริการหรือการเชื่อมโยงเครือข่ายกับหน่วยงานต้นสังกัด และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนการพัฒนาจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นเปรียบเสมือนเข็มทิศชี้ทางการทำงาน เพื่อให้ทุกคนทุกฝ่ายมีเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ไม่ขัดแย้งกัน แต่แผนจะไม่มีคามหมายถ้าการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาไม่ดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการควบคู่กับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพและระบบคุณธรรม ย่อมสร้างคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก ผู้บริหารจะทำหน้าที่จัดตั้งอำนวยการอำนวยความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดูแล กำกับ ติดตามและนิเทศงานของบุคลากรทุกคนทุกฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญการดำเนินงานและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องจนเป็นปกติวิสัย ครูต้องทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ และเต็มเวลา แบ่งเวลาหรือบริหารเวลาในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างเหมาะสมและบรรลุผลสำเร็จตามแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน ซึ่งทุกคนที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทของตนเองอย่างดีที่สุด และภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารจึงควรเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามและให้ความช่วยเหลือแก่บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จากการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องดำเนินการนำแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยมีการมอบหมายการดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยมีผู้บริหารเป็นแกนหลักในการปฏิบัติงาน

5) การจัดการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมถึงการจัดทำรายงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการ

เร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มการปฏิบัติงานว่าดีขึ้นหรือกำลังถดถอยลง และควรมีการปรับปรุงแก้ไขหรือเร่งพัฒนาในเรื่องใดบ้าง การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจึงควรกระทำทุกปีถือเป็นการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง การดำเนินงานทำได้ทั้งระหว่างและหลังการดำเนินงาน โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับคุณภาพผู้เรียนเป็นอันดับแรก และเชื่อมโยงถึงมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในด้านอื่นๆ รวมถึงเอกลักษณ์ของสถานศึกษาด้วย ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาแต่ละครั้งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้กฎกระทรวงยังกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา มีหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย โดยให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ทั้งนี้ในส่วนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพและได้รับประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบครบถ้วน กรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาใดมีสถานศึกษาในความดูแลรับผิดชอบจำนวนไม่มาก ควรมีการติดตามตรวจสอบเป็นประจำทุกปี ส่วนเขตพื้นที่การศึกษาที่มีสถานศึกษาอยู่ในความดูแลรับผิดชอบจำนวนมาก ไม่สามารถตรวจสอบได้ครบภายใน 3 ปี ก็ควรมีการประสานงานโดยอาศัยบุคลากร/ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถมาร่วมปฏิบัติการได้ ควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการออกติดตามตรวจสอบ มีการกำหนดกรอบการตรวจสอบที่ชัดเจน ซึ่งประเด็นการตรวจสอบต้องสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการแจ้งผลการตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ เปิดเผยผลการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชนทราบด้วย ประโยชน์จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษาอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน หรือแม้แต่ผู้เรียนเองรับรู้ถึงปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษา และหาทางปรับปรุงและพัฒนาาร่วมกัน รวมทั้งนำผลการตรวจสอบคุณภาพไปปรับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนปฏิบัติการประจำปี และใช้เป็นข้อมูลเพื่อรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีวัตถุประสงค์

ของการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาหลายประการ ได้แก่ 1) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถติดตาม รวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของการดำเนินงานและการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง 2) เพื่อรวบรวม และจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตาม เป้าหมายที่กำหนด 3) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นที่ยอมรับ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง และ 4) เพื่อเตรียมพร้อมกับการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและรองรับการประเมินภายนอก

6) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การประเมิน คุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้สร้างขีดความสามารถในการจัด การศึกษาของสถานศึกษา ว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำ ผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของสถานศึกษาหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรยึดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน ดังนี้ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตาม หลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออก ของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มี ปัญหาในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบ ความสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่อันนำไปสู่การบริหารจัดการต่อไป 2) คุณภาพการศึกษาด้านการ บริหารจัดการของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายและ เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือ ข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควรดำเนินการตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลัก ทั้งนี้ควรสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของสถานศึกษาใน 2 ประเด็น คือ 1) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จมากน้อย เพียงใดและนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงและพัฒนา 2) คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของ

สถานศึกษา สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน

7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สถานศึกษาสามารถสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา และถือว่าเป็นรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาต้องมีภาระในการจัดทำรายงานหลายเล่ม การจัดทำรายงานประจำปีถือเป็นเรื่องปกติที่สถานศึกษาต้องจัดทำหลังการจัดการศึกษาผ่านไปแต่ละปี ทั้งนี้ นอกจากเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องเปิดเผยรายงานนั้นต่อสาธารณชนด้วย รายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษานี้จะนำไปเป็นฐานข้อมูลและหลักฐานยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกด้วย สถานศึกษาสามารถกำหนดรูปแบบของรายงานประจำปีได้ตามความเหมาะสม โดยใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่ายนำเสนอทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สาระสำคัญอาจแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน 2) แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ผลการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 4) สรุปผลการพัฒนาและการนำไปใช้ การจัดทำรายงานประจำปีเป็นการจัดทำรายงานการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาที่เป็นผลมาจากการดำเนินงานทั้งหมดของสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและนำเสนอรายงานแก่ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา หมวด 1 บททั่วไป ข้อ 6 กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสาธารณชน และข้อ 14 (7) ระบุให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานจัดทำรายงานประจำปีเป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งรายงานประจำปีมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน เช่น รายงานการพัฒนาคุณภาพศึกษาประจำปี รายงานประจำปี รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา และรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

8) การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง คือ ความยั่งยืนของการดำเนินโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีการปรับเปลี่ยนในทางที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ มีการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน ผลการตรวจสอบคุณภาพ ผลประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเป็นฐานวางแผนพัฒนาทุกระยะหรือทุกรอบการพัฒนา กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นสถานศึกษาต้องยึดคุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเอง จัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและ

ดำเนินงานตามแผนด้วยจิตสำนึกที่ว่า “การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติที่ทุกคนจะต้องรับผิดชอบผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน การดำเนินงานมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนทั้งสถานศึกษา” การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ 1) สร้างจิตสำนึกของการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยถือว่าการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นวัฒนธรรมการทำงานปกติของสถานศึกษา 2) กำหนดมาตรฐานการศึกษาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเด่นชัดเพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของของสถานศึกษา ร่วมกันจัดระบบและโครงสร้างที่เหมาะสม วางแผนและดำเนินงานตามแผนโดยเน้นระบบคุณภาพ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 3) นำผลประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาจากการประเมินตนเองหรือจากหน่วยงานต้นสังกัดไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศอย่างชาญฉลาด และ 4) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) โดยครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ อย่างหลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ มีนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น การพัฒนาคุณภาพเป็นประเด็นสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อที่จะยกระดับคุณภาพให้เกิดความยั่งยืนตอบสนองความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับสาระในกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 หมวดที่ 1 ข้อ 3 ที่ระบุว่าระบบการประกันคุณภาพภายในต้องประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กระบวนการประกันคุณภาพภายในจะเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วยการดำเนินการตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างการวางแผนการดำเนินการ การตรวจสอบประเมินผลและการนำผลไปปรับปรุงและพัฒนา โดยขั้นตอนของการประเมินผลการดำเนินงาน C:check เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้นปรับปรุงพัฒนา A :Act เพื่อเป็นพื้นฐานในการวางแผนพัฒนา P:Plan และปฏิบัติ D:Do ทำให้วงจร PDCA ขับเคลื่อนไปอย่างมีชีวิตและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวทางการพัฒนาระบบคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พ.ศ.2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 14-30) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ประการ ได้แก่

- 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
- 6) การจัดทำให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
- 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในและ
- 8) การจัดทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยในประเทศ

จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามขนาดโรงเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุโขทัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 640 คน ผู้บริหารโรงเรียน 268 คน และครู 372คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียนเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 24 คน และ 91 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 180คน และจำนวน 168 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 64 คน และจำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Seyfarth ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งสองกลุ่ม ผลการเปรียบเทียบ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 2) ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบพบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 01

ชฎากาญจน์ เจริญชนม์ (2553) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณถดถอยพหุคูณร้อยละ 68.70

ไชยา กรมแสง (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านมุมมองต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ด้านหลักสูตร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพของครู ด้านการจัดโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และด้านการประเมินผลการสอนของครู ตามลำดับ การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านครู ด้านผู้บริหาร และด้านผู้เรียน ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นไปในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05

ปริญธร เล็กดวง (2554, น. 107-121) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามสภาพโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เปรียบเทียบ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน และจำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พันทิพา ชุ่มแจ่ม (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มาตรฐานด้านครู มาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานด้านผู้เรียน 3) การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในเขตวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีความสัมพันธ์กันสูง

วุฒิ อิศระกุล (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผลวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประเมินผลนักเรียน ด้านมุมมองและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ด้านหลักสูตร ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู และด้านการจัดการโครงการสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลจากการศึกษางานวิจัยในประเทศ สถานศึกษามีการตรวจสอบคุณภาพประจำปีอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีการปรับปรุงและแก้ไขในจุดที่บกพร่องภายในสถานศึกษาจุดใดควรพัฒนาอย่างเร่งด่วนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษา ได้เห็นว่าการทำงานภายในสถานศึกษาสิ่งสำคัญในการดำเนินงานต่างๆ นั้นขึ้นอยู่กับผู้นำหรือผู้บริหาร

สถานศึกษา ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานจะสำเร็จไปได้ด้วยดีต้องอาศัยผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Mcilvan (1986) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ภายใต้การฝึกอบรมประจำการ เพื่อเป็นโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้เครื่องมือ The Instructional Management Rating Scale Survey วัดความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทำให้ผู้บริหารสามารถนิเทศงานวิชาการได้ และมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น

Yamada (2000) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง สมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เมืองเฟสโน รัฐแคลิฟอร์เนีย พบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหาร โรงเรียนขึ้นอยู่กับ การเตรียมการในด้านการศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารงานของผู้บริหาร การนิเทศผู้ร่วมงาน และขนาดของโรงเรียน ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการนั้นขึ้นอยู่กับ เพศ การเตรียมการในด้านการศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารงาน การนิเทศผู้ร่วมงาน และขนาดของโรงเรียน ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ยังพบว่า มหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาในขอบข่ายภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและความเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้ รวมทั้งสามารถประเมินผลเพื่อช่วยคณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นกระบวนในการตรวจคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. ซึ่งการบริหารงานภายในสถานศึกษาจะต้องมีคุณภาพในทุกด้านของสถานศึกษา ซึ่งผู้นำทางวิชาการจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้นำทางวิชาการจึงมีความเหมาะสมในการบริหารงานเพื่อให้สถานศึกษานั้นมีการพัฒนาคุณภาพในทุกด้านของการศึกษาพร้อมรับการประเมินต่างของหน่วยงานการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 2,639 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูผู้สอน จำนวน 285 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 335 คน

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพ	ประชากร ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	167	50
ครู	2,472	285
รวม	2,639	335

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 63 ข้อ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานภายในสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เป็นแบบลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 26 ข้อ ประกอบด้วย

1) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ	จำนวน 6 ข้อ
2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	จำนวน 5 ข้อ
3) ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน	จำนวน 4 ข้อ
4) ด้านการติดตามความก้าวหน้า	จำนวน 7 ข้อ
5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม	จำนวน 4 ข้อ

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	5
มาก	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	4
ปานกลาง	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	3
น้อย	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	2
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยจะใช้ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 8 ด้าน จำนวน 32 ข้อ ดังนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	จำนวน 4 ข้อ

3) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
5) การจัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา	จำนวน 4 ข้อ
7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมิน
คุณภาพภายใน	จำนวน 4 ข้อ
8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	จำนวน 4 ข้อ

โดยแบบสอบถามเป็นคำถามเชิงบวกทั้งหมด มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า กำหนดค่าของคะแนนช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	5
มาก	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	4
ปานกลาง	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	3
น้อย	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	2
น้อยที่สุด	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ	1

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3) ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- 4) ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ตามกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและขอบเขตของงานวิจัย และดำเนินการจัดทำแบบสอบถามเพื่อนการวิจัยฉบับร่าง
- 5) ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

6) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ดังรายนามต่อไปนี้

1) ดร.ลัดดา อิ่มอกใจ

ผู้อำนวยการ โรงเรียนสังข์อ่ำวิทยา

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว

อาจารย์สังกัด สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3) ดร. ชัยอนันต์ มั่นคง

อาจารย์สังกัด สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4) ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์

อาจารย์สังกัด สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5) ดร. ภารุจีร์ เจริญเผ่า

อาจารย์สังกัด สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content/Validity) ของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index/of/Item Objective/Congruence: IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม
เมื่อ	R	หมายถึง	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
เมื่อ	$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน
เมื่อ	N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การให้คะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ ไม่แน่ใจในข้อคำถามนั้นมีความตรงตามเนื้อหา
- 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญ แน่ใจในข้อคำถามนั้นไม่มีความตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ขึ้นไป ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยจะนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามมีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 โดย

มีค่า 0.60 จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 2 ข้อ 21

มีค่า 0.80 จำนวน 36 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 2 ข้อ 3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17
18,19,20,22,24,25

และ ตอนที่ 3 ข้อ 1,2,3,4,5,6,7,8,14,15,16,17,25,26,27

มีค่า 1.00 จำนวน 21 ข้อ ได้แก่ ตอนที่ 2 ข้อ 1,2,23,26

และ ตอนที่ 3 ข้อ 9,10,11,12,13,18,19,20,21,22,23,24,28
29,30,31,32

7) ผู้วิจัยจะนำเป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน

8) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามของข้อคำถามที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และข้อคำถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 มีความเหมาะสมที่จะใช้แบบสอบถามได้จริง รายละเอียดการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

9) เมื่อผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ติดต่อขอจัดทำหนังสือราชการถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.3.2 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลและแบบสอบถามการวิจัย ส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นตัวอย่างที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงออกแบบในการเก็บแบบสอบถามให้ครอบคลุมในการเก็บข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 335 ชุด

3.3.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 335 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.3.4 รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นร้อยละ

3.4.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, น. 23-24) ดังนี้

อยู่ในระดับมากที่สุด	หมายถึง	ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 4.51 - 5.00
อยู่ในระดับมาก	หมายถึง	ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 3.51 - 4.50
อยู่ในระดับปานกลาง	หมายถึง	ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2.51 - 3.50

อยู่ในระดับน้อย หมายถึง ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
1.51 - 2.50

อยู่ในระดับน้อยที่สุด หมายถึง ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
1.00 - 1.50

3.4.3 วิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535 .น. 23-24) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

3.4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูผู้สอน จำนวน 285 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 335 คน

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล และตัวแปร ค่าสถิติ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้แทนตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

\bar{X}	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
r	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
x_{tot}	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ
X_2	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
X_3	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน
X_4	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการติดตามความก้าวหน้า
X_5	หมายถึง	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม
Y_{tot}	หมายถึง	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
**	หมายถึง	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 ชุด จากนั้นผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามตาราง ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	132	39.4
	หญิง	203	60.6
อายุ	21-30 ปี	5	1.5
	31-40 ปี	184	54.9
	41-50 ปี	98	29.3
	51-60 ปี	48	14.3
ตำแหน่ง	ผู้บริหารสถานศึกษา	50	14
	ครูผู้สอน	285	86
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	288	86
	ปริญญาโท	44	13.1
	ปริญญาเอก	3	0.9

ตารางที่ 4.1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	5	1.5
6-10 ปี	193	57.6
11-15 ปี	91	27.2
16-20 ปี	34	10.1
21 ปีขึ้นไป	12	3.6
รวม	355	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 เพศชาย จำนวน 132 คิดเป็นร้อยละ 39.4 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21-60 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 54.9 รองลงมา มีช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.3 ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 86 รองลงมา มีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 และระดับการศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานภายในสถานศึกษามากกว่า 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ
2. การบริหารจัดการหลักสูตร
3. การบริหารการจัดการเรียนการสอน
4. การติดตามความก้าวหน้า
5. การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การติดตามความก้าวหน้า	4.42	0.49	มาก
การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม	4.41	0.51	มาก
การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ	4.38	0.53	มาก
การบริหารจัดการหลักสูตร	4.38	0.58	มาก
การบริหารจัดการการเรียนการสอน	4.35	0.57	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.35–4.42 โดยภาพรวมเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณารายด้านของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามความก้าวหน้า ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.49) รองลงมา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม ($\bar{X}= 4.41$, S.D. = 0.51)) ส่วนด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การบริหารจัดการการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ

ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค	4.48	0.63	มาก
ผู้บริหารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ	4.41	0.57	มาก
ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน	4.36	0.54	มาก
ผู้บริหารผลักดันให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.35	0.62	มาก
ผู้บริหารสามารถนำสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา	4.35	0.62	มาก
ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	3.35	0.64	ปานกลาง
รวม	4.38	0.53	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถม ศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.35–4.48 โดยภาพรวมเห็นว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณารายด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.63) รองลงมา ผู้บริหารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.57) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=3.35$, S.D.=0.64)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารมีความรอบรู้และช่วยผลักดันในการการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับครูผู้สอน	4.44	0.67	มาก
ผู้บริหารร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง	4.39	0.65	มาก
ผู้บริหารผลักดันให้นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดคุณภาพ	4.38	0.68	มาก
ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา	4.35	0.66	มาก
ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา	4.31	0.73	มาก
รวม	4.38	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.31–4.44 โดยภาพรวมเห็นว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.58) เมื่อพิจารณารายด้านการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีความรอบรู้และช่วยผลักดันในการการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับครูผู้สอน ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.67) รองลงมา คือ ผู้บริหารร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.65) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.73)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน

ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.43	0.60	มาก
ผู้บริหารส่งเสริมการใช้สื่อโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอน	4.38	0.59	มาก
ผู้บริหารส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพ นักเรียน	4.34	0.61	มาก
ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ต่อการเรียน การสอน	4.24	0.78	มาก
รวม	4.35	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.24–4.43 โดยภาพรวมเห็นว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.57) เมื่อพิจารณารายด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.60) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมการใช้สื่อโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.59) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.78)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการติดตามความก้าวหน้า

ด้านการติดตามความก้าวหน้า	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางระบบการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน	4.51	0.60	มากที่สุด
ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกในการทำงาน	4.48	0.59	มาก
ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง	4.48	0.63	มาก
ผู้บริหารติดตามการทำงานของครูอย่างสม่ำเสมอตลอดปีการศึกษา	4.46	0.56	มาก
ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีกรอบรมในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.41	0.59	มาก
ผู้บริหารวางระบบการตรวจสอบคุณภาพด้านการเรียนของนักเรียน	4.33	0.67	มาก
ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงผลการเรียน	4.31	0.65	มาก
รวม	4.42	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.31–4.51 โดยภาพรวมเห็นว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณารายด้านการติดตามความก้าวหน้า พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางระบบการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.60) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกในการทำงาน ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.59) ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงผลการเรียน ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.65)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม

ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารมีความมุ่งหวังในการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	4.49	0.57	มาก
ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.43	0.67	มาก
ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แก่ครูและนักเรียน	4.39	0.65	มาก
ผู้บริหารผลักดันให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานของบุคลากร	4.35	0.62	มาก
รวม	4.41	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.35–4.49 โดยภาพรวมเห็นว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณารายด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีความมุ่งหวังในการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.57) รองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารผลักดันให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานของบุคลากร ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.62)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประกอบด้วย 8 ด้าน คือ

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวม

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.56	0.46	มาก
การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.46	0.52	มาก
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.45	0.54	มาก
การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.42	0.55	มาก
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	0.51	มาก
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.39	0.52	มาก
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.36	0.54	มาก
การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.33	0.55	มาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33–4.56 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.46) รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.52) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.54) ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.55) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.51) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.52) ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.54) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันปฏิบัติตามแผนมาตรฐานการศึกษา	4.47	0.55	มาก
ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นกรอบการปฏิบัติงาน	4.38	0.64	มาก
ผู้บริหารเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม	4.38	0.66	มาก
ผู้บริหารมีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา	4.33	0.60	มาก
รวม	4.39	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33-4.47 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา

ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันปฏิบัติตามแผนมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.55) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นกรอบการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.64) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.60)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยกำหนดให้เป็นโครงการหรือกิจกรรม	4.51	0.61	มากที่สุด
ผู้บริหารวางแผนพัฒนาสถานศึกษากำหนดตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของสถานศึกษา	4.45	0.60	มาก
ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.42	0.63	มาก
ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.42	0.64	มาก
รวม	4.45	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.42-4.51 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนโดยกำหนดให้เป็นโครงการหรือกิจกรรม ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ผู้บริหารวางแผนพัฒนาสถานศึกษากำหนดตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.64)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.42	0.64	มาก
ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ตอบสนองต่อระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา	4.38	0.61	มาก
สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน	4.33	0.68	มาก
สถานศึกษาดำเนินงานโดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA	4.30	0.66	มาก
รวม	4.36	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.30-4.42 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.54) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ตอบสนองต่อระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.61) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาดำเนินงานโดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.66)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D	แปลผล
ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	4.46	0.62	มาก
ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาโดยให้บุคลากรทุกคน มีส่วนร่วมอย่างจริงจัง	4.40	0.61	มาก
ผู้บริหารดำเนินการตามแผนที่วางไว้	4.39	0.56	มาก
ผู้บริหารเป็นแกนหลักในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวก สะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม	4.34	0.67	มาก
รวม	4.40	0.51	มาก

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.34-4.46 มีค่าเฉลี่ย
รวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเรียงด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจั
ดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการ
ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.62) รองลงมา คือ ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนา
โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.61) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ
ผู้บริหารเป็นแกนหลักในการปฏิบัติงาน และอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงาน
ทุกกิจกรรม ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.67)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา	4.37	0.61	มาก
ผู้บริหาร ติดตาม วางระบบตรวจสอบการดำเนินงานการ ประกันคุณภาพภายใน	4.34	0.66	มาก
ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบหลังการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	4.33	0.64	มาก
ผู้บริหารปรับปรุงแก้ไขเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.30	0.62	มาก
รวม	4.33	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.30-4.37 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ผู้บริหาร ติดตาม วางระบบตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผู้บริหารปรับปรุงแก้ไขเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.62)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนครบตาม หลักสูตรทุกคน	4.47	0.62	มาก
ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการตรวจสอบ เอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์	4.42	0.63	มาก
สถานศึกษาประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนครบตาม หลักสูตรทุกคน	4.41	0.65	มาก
ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการ ทุกมาตรฐานการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.39	0.59	มาก
รวม	4.42	0.55	มาก

จากตารางที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.39-4.47 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนครบตามหลักสูตรทุกคน ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.62) รองลงมา คือ ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุกมาตรฐานการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.59)

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	4.65	0.52	มากที่สุด
สถานศึกษามีการจัดการทำรายงานประจำปีอย่างเป็นระบบ	4.64	0.54	มากที่สุด
สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ	4.59	0.57	มากที่สุด
สถานศึกษาเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนทุกปี	4.37	0.63	มาก
รวม	4.56	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.37-4.65 มีค่าเฉลี่ย
รวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น
รายงานประเมินคุณภาพภายใน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปี
ต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.52) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการ
จัดการทำรายงานประจำปีอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.54) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ
สถานศึกษาเผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนทุกปี ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.63)

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพมาพัฒนาสถานศึกษา	4.50	0.56	มากที่สุด
ผู้บริหารผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในการใช้ประโยชน์ จากผลการตรวจประเมิน	4.47	0.58	มากที่สุด
ผู้บริหารใช้วงจร PDCA ในการดำเนินงาน	4.44	0.60	มาก
สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่น	4.44	0.62	มาก
รวม	4.46	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.44-4.50 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.56) รองลงมา คือ ผู้บริหารผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในการใช้ประโยชน์จากผลการตรวจประเมิน ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.58) และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.62)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ (X_1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร (X_2) ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน (X_3) ด้านการติดตามความก้าวหน้า (X_4) การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม (X_5) และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร (Y) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

	การกำหนดวิสัยทัศน์	การบริหารจัดการ	การบริหารการจัดการ	การติดตาม	การส่งเสริม
	พันธกิจ (x_1)	หลักสูตร (x_2)	เรียนการสอน (x_3)	ความก้าวหน้า(x_4)	บรรยากาศวัฒนธรรม(x_5)
การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)	.442	.353	.308	.391	.400
การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_2)	.423	.404	.383	.462	.472
การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (Y_3)	.373	.313	.350	.377	.368
การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_4)	.392	.303	.336	.379	.366
การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y_5)	.371	.295	.311	.347	.346
การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา (Y_6)	.339	.261	.275	.317	.315
การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (Y_7)	.401	.341	.319	.363	.380
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Y_8)	.388	.299	.282	.344	.347

P = 0.01

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าอยู่ระหว่าง 0.261-0.472 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งหมด โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับการดำเนินการประกันคุณภาพ (Y) เรียงลำดับ 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.472 แสดงให้เห็นว่าบรรยากาศและวัฒนธรรมในสถานศึกษา มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการบริหารงานภายในสถานศึกษาและส่งผลอย่างยิ่งในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนในทุกปีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมภายในสถานศึกษาให้สถานศึกษานั้นๆ มีการดำเนินงานที่ร่วมมือกันมีความสุขในการทำงานต่อคณะครูผู้สอน และ

บุคลากรทางการศึกษาจนส่งผลให้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาออกมามี
ได้คุณภาพและมีประสิทธิผล ลำดับที่สอง คือ การติดตามความก้าวหน้ากับการจัดทำแผนพัฒนาการ
จัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.462 ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตาม
ความก้าวหน้าตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการนิเทศการสอนทุกๆ
สัปดาห์เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีการพัฒนาและปรับแก้หรือเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดหายไป การสอนแต่ละ
ครั้งมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา
ส่งผลให้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นออกมามีคุณภาพ จึงเป็นส่วน
สำคัญยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษา
เพื่อที่จะขับเคลื่อนนำพาสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กับการ
กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.442 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร
สถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีภาวะผู้นำทางวิชาการมากเนื่องจากสถานศึกษามี
การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น การดำเนินงานต่างๆ
ภายในสถานศึกษาจะออกมามีคุณภาพและส่งผลดีต่อสถานศึกษานั้น อยู่ที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมี
ความสามารถในด้านการบริหารงานมากน้อยเพียงใด ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าผู้บริหารสถานศึกษาของ
ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เก่งจนสามารถนำพาสถานศึกษา
ปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาไว้จึงนำไปสู่ได้มาตรฐานการศึกษาได้
อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นทั้ง 3 คู่ที่ได้กล่าวมามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี สรุปได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี อยู่ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 2,639 คน
2. ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 50 คน และครูผู้สอน จำนวน 285 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 335 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 63 ข้อ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ภายในสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการ ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เป็น แบบลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 26 ข้อ ประกอบด้วย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยจะใช้ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 8 ด้าน จำนวน 32 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณเป็นร้อยละ

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบ มาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วแปลความหมาย ของคะแนนเฉลี่ยภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535, น. 23-24)

3. วิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานแล้วแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535, น. 23-24)

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ด้วยวิธีนำตัวแปรทั้งหมดเข้าสมการการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยจากผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 4.35–4.42 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เมื่อพิจารณารายด้านของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 รองลงมา คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.33–4.56 มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 ด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

5.1.3 ผลการศึกษาผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าความสัมพันธ์กันอยู่ระหว่าง 0.261-0.472 ทุกคู่ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี คู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X) กับการดำเนินการประกันคุณภาพ (Y) เรียงลำดับ 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.472 ลำดับที่สอง คือ การติดตามความก้าวหน้ากับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.462 และลำดับที่สาม คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.442 ดังนั้น ทั้ง 3 คู่ที่ได้กล่าวมา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 จากการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาเพื่อขับเคลื่อนนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทต่างๆ ของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามแผนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความเด่นชัดในด้านของการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานหรือปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาได้ตามแผนปฏิบัติการ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมภายในสถานศึกษาที่ดีมีความสุข มีการร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งในการปฏิบัติงานตามโครงการหรือกิจกรรมภายในสถานศึกษา นอกจากนั้นแล้วผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการหลักสูตรที่เหมาะสมโดยสถานศึกษาจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมมือกันในการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาได้อย่าง

เครื่องครัดทำให้การจัดการเรียนการสอนออกมาอย่างมีคุณภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยากรมแสง (2553, น. 102) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ มีการตัดสินใจที่ดีถูกต้องและเหมาะสม มีความก้าวหน้าและการประสานงานที่ดีทั้งในโรงเรียนและชุมชน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มองเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งนักเรียนและครูผู้สอน และพร้อมที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการส่งเสริมบุคคลให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อการศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีการจัดการให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีมีคุณภาพเป็นที่น่าพอใจแก่ผู้ปกครองชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วมกำกับ ดูแล สนับสนุน พร้อมกับให้ มีบทบาทในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาที่ดี ดำเนินงานตามนโยบายการศึกษาการพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีความสามารถในการพัฒนางานด้านวิชาการด้านมุมมอง และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงด้านหลักสูตร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาแสดงบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำเพื่อพัฒนาสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดโครงสร้างหลักสูตรด้านการประเมินผลนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลนักเรียนสอดคล้องกับนโยบายของรัฐและข้อกำหนดในหลักสูตรสนับสนุนให้ครูวัดและประเมินผลจากสภาพจริง โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ส่งเสริมให้มีการรายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนแก่ผู้ปกครองทราบเป็นรายภาคการศึกษา ด้านการประเมินผลการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจร่วมกับคณะครูถึงขอบเขตของงานที่ประเมิน กำหนดมาตรการในการประเมินผลการสอนของครูอย่างชัดเจน กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานของครูในอนาคต เพื่อพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางในการชี้แนะหาผลการปฏิบัติงานไม่เป็นตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และการวางแผนเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูได้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ในการเป็นวิทยากรในงานต่างๆ กระตุ้นให้ครูผู้นำจากการประชุม อบรม สัมมนา ในการเป็นวิทยากรมาปรับปรุงการเรียนการสอนและใช้ทักษะความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

5.2.2 จากการศึกษาพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้อง

กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานศึกษามีคุณภาพทางการเรียนการสอนและกิจกรรม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ภายในสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาอยู่เสมอทุกปี ส่งผลดีต่อการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาทำให้ผ่านเกณฑ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสามารถปฏิบัติได้ตามการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีการรายงานผลและการดำเนินงานให้ในการระบบบริหารและสารสนเทศตามยุคสมัยที่เป็นปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เด่นชัดได้การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพทั้งภายนอกและภายในได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ไชยา กรมแสง (2553, น. 102) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากรัฐได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ โดยส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดไว้ในหมวด 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายในดำเนินการ โดยสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรับรองการประกันคุณภาพ ซึ่งจะได้รับประกันประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษา อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี สถานศึกษาต้องจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ที่มีข้อมูลแก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อทำการประเมินคุณภาพภายนอก หากสถานศึกษาใดมีผลการประเมินภายนอกไม่ได้มาตรฐาน อาจปรับปรุงแก้ไขในระยะเวลาที่กำหนด สารบัญญัตินในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 ปรากฏไว้ในมาตรา 47 ถึงมาตรา 51 แต่ละมาตราแสดงให้เห็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของสถานศึกษา นอกจากนี้กลุ่มงานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เป็นกลุ่มงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ

เรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐานส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

5.2.3 จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ระหว่าง 0.261-0.472 ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกคู่ จากการศึกษาในครั้งนี้ 3 ลำดับแรกจากการศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.472 แสดงให้เห็นว่าบรรยากาศและวัฒนธรรมในสถานศึกษามีอิทธิพลอย่างยิ่งในการบริหารงานภายในสถานศึกษา และส่งผลอย่างยิ่งในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนในทุกปีอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีการส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมภายในสถานศึกษาให้สถานศึกษานั้นๆ มีการดำเนินงานที่ร่วมมือกันมีความสุขในการทำงานต่อคณะครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาจนส่งผลให้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาออกมาดีได้คุณภาพและมีประสิทธิผล ลำดับที่สอง คือ การติดตามความก้าวหน้ากับการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.462 ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการนิเทศการสอนทุกๆ สัปดาห์เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีการพัฒนาและปรับแก้หรือเพิ่มเติมในส่วนที่ขาดหายไปให้การสอนแต่ละครั้งมีประสิทธิภาพมากที่สุดโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นออกมาดีมีคุณภาพจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อที่จะขับเคลื่อนนำพาสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และลำดับที่สาม คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.442 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีภาวะผู้นำทางวิชาการมากเนื่องจากสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้สถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น การดำเนินงานต่างๆ ภายในสถานศึกษาจะออกมาดีมีคุณภาพและส่งผลดีต่อสถานศึกษานั้นอยู่ที่ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสามารถในการบริหารงานมากน้อยเพียงใด ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่าผู้บริหารสถานศึกษาของระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เก่งจนสามารถนำพาสถานศึกษาปฏิบัติงานได้ตามที่กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาไว้จึงนำไปสู่ได้มาตรฐานการศึกษาได้

อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ พันทิพา ชุ่มเข้ม (2551, น. 112) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า การบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีความสัมพันธ์กันสูง และสอดคล้องกับ ไชยา กรมแสง (2553, น. 102) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เป็นไปในทางบวก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี มีความสัมพันธ์กันทางบวกในทุกด้าน จากการศึกษาค้นคว้า การปฏิบัติงานส่งผลอย่างยิ่งในการดำเนินงาน เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้วยเช่นกัน ดังนั้น ทุกด้านของภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ต้องเร่งพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความรู้ที่ใหม่ เพื่อนำไปปฏิบัติ อยู่สม่ำเสมอซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดหรือเขตพื้นที่การศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่จะพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีรูปแบบในการบริหารงานให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแกนหลักสำคัญที่ควรพัฒนาให้เกิดความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลาให้ก้าวทันโลกของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษาคควรออกแบบการจัดกิจกรรมหรือการจัดฝึกอบรมให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้เข้ามาฝึกอบรมและมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความคิดที่ต่อยอดจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างเหมาะสม ในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางเขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้แสดงความคิดเห็นส่วนตนและรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหารด้วยกันเป็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่สูงขึ้น และมีการวางแผนในการบริหารงานที่เหมาะสม ดังนั้น การพัฒนารูปแบบของภาวะทางวิชาการจึงเหมาะสมทำให้ผลของการดำเนินงานของสถานศึกษานั้นดีขึ้นอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ระบบการดำเนินการประกันคุณภาพเช่นกัน

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก

5.3.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอก

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.].
- กาญจนา ศรีเรือง. (2555). ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลบางทราย จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ไชยา กรมแสง. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์).
- ธวัช บุญยมนิ. (2550). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ท.].
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2553). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: ทริปเปิ้ล กรุ๊ป.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยทางการวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- _____. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ. (2541). วิจัยการศึกษา. ในเอกสารวิชาการภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พันทิพา ชุ่มแฉ่ม. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. (ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พิเชษฐ วายูวรรณ. (2550). การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2552). ในเอกสารรายวิชาภาวะผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไพศาล จันทรสรวงค์. (2555). การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของ
ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่มีประสบการณ์การบริหารงานและขนาด
โรงเรียนแตกต่างกัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี).
- รัตนิกร แสงงาม. (2556). ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
มัธยมในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- วราพร ชัยอาสา. (2554). ความต้องการจำเป็นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภออุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อเตรียมรองรับการประเมินภายนอก รอบที่ 3.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- วันเผด็จ มีชัย. (2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- วิฑูรย์ หนูขาว. (2552). ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานทดสอบทางวิชาการ. (2553). แนวทางการ
พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย.
- สิร์รธานี วสุภัทร. (2551) ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สุพรรณ ประศรี. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวิทย์ จันทร์เสถียร. (2554). การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในด้านคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยปูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- อมรรัตน์ ภูมิระรา. (2553). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในตามทัศนะของครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี).
- Bossert, S., Dwyer, D., Rowan, B. & Lee, G. (1982). The instructional management role of the principal. *Educational Administration Quarterly*, 18, 34-64.
- Carter & Klotz. (1990). *Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America*. [n.p.].
- Chell, J. (2001). *Introducing Principal to the Role of Instructional Leadership*. Available from : <http://www.ssts.sk.ca/research/leadership/95-14>
- Daft, R., L. (2002). *Leadership Theory and Practice* (4th ed.). NY: Dryden Press.
- DuBrin, A., J. (1998). *Leadership Research Findings Practice and Skill*. [n.p.]: Houghton Mifflin.
- Ford, R. (1999). *Perception of superintendents on leadership skills and traits of school leader for the twenty-first century*. [n.p.].
- Hallinger, P. & Murphy, J. (1985). *Leading Schools in a Global Era: A Cultural Perspective*. [n.p.].
- _____. (1987). Assessing and developing principal instructional leadership. *Educational Leadership*, 45, 54-61.
- Hitt, M., A, Ireland, R., D. & Hoskisson, R., E. (2007). *Management of strategy : Concepts and Cases*. China: Thomson South-Western.
- Seyfarth, R., M., Silk, J., B. & Cheney, D., L. (2014). Social bonds in female baboons: The interaction between personality, kinship, and rank. *Animal Behaviour*, 87, 23-29.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Ubben, G. & Hughes, L. (1992). **The principal: Creative leadership for effective schools.**

Meedham Heights, MA: Allyn and Bacon.

Yukl, G., A. (1998). **Leadership in Organization** (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข

- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0578.02 / 0030

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

16 มกราคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

เนื่องด้วย นางณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ นักศึกษาปริญญาโท เข้าเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าสัมภาษณ์เก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พรพาณิชย์)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493209

โทรสาร 02 5493209

ที่ ศธ 0578.02 / ๐๕๑๖

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๓๐ พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ลัดดา อิมอกใจ

เนื่องด้วย นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุนยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพตล พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493209
โทรสาร 02 5493209

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02 /

วันที่ พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม พันธุ์ไสว

เนื่องด้วย นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ ริงรองรัตน์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่
นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02 /

วันที่ พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ชัยอนันต์ มั่นคง

เนื่องด้วย นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02 /

วันที่ พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์

เนื่องด้วย นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รั้งรองรัตน์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่
นางสาวณภัทรรัตน์ สุขเกษม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209

ที่ ศธ 0578.02 /

วันที่

พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ภารุจรี เจริญเฝ้า

เนื่องด้วย นางสาวภัทรารัตน์ สุขเกษม นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางสาวภัทรารัตน์ สุขเกษม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคำถามที่มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินความเที่ยงตรงในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ความเที่ยงตรง ดังนี้

- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสม
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความเหมาะสม

ข้อที่	ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา								
1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารผลักดันให้บุคลากรและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	-1	1	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคน อย่างเสมอภาค	0	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสามารถนำสถานศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา	1	1	1	-1	1	0.8	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีความรอบรู้และช่วยผลักดัน ในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ให้กับครูผู้สอน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
8	ผู้บริหารร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการ หลักสูตรระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
9	ผู้บริหารผลักดันให้นำหลักสูตรไปใช้ ให้เกิดคุณภาพ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
10	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา บุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุ เป้าหมายของสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
11	ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตรของสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
12	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ต่างๆ ต่อการเรียนการสอน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
13	ผู้บริหารส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
14	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้สื่อโดยการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัด การเรียนการสอน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
15	ผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำแผนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
16	ผู้บริหารวางระบบการตรวจสอบคุณภาพ ด้านการเรียนของนักเรียน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
17	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูช่วยเหลือนักเรียน ในการปรับปรุงผลการเรียน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
18	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการอบรมในการ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
19	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกฝัง จิตสำนึกในการทำงาน	0	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
20	ผู้บริหารติดตามการทำงานของครูอย่าง สม่ำเสมอตลอดปีการศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
21	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็ม ความสามารถของตนเอง	0	1	1	0	1	0.6	ใช้ได้
22	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางระบบการ ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริม บรรยากาศการเรียนรู้แก่ครูและนักเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา	-1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
25	ผู้บริหารผลักดันให้ครูมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงานของบุคลากร	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
26	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมใน ชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ตอนที่ 3 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา								
1	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบการปฏิบัติงาน	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
3	ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันปฏิบัติตามแผนมาตรฐานการศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม	-1	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
5	ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนโดยกำหนดให้เป็นโครงการหรือกิจกรรม	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
7	ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
8	ผู้บริหารวางแผนพัฒนาสถานศึกษากำหนดตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของสถานศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
9	ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
10	ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ตอบสนองต่อระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11	สถานศึกษาดำเนินงาน โดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
12	สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาที่วางไว้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
14	ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
15	ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
16	ผู้บริหารเป็นแกนหลักในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
17	ผู้บริหาร ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
18	ผู้บริหาร ติดตาม วางระบบตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหาร ติดตาม ตรวจสอบหลังการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารปรับปรุงแก้ไขเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
21	สถานศึกษาประเมินสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียนครบตามหลักสูตรทุกคน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
22	สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญ ของผู้เรียนครบตามหลักสูตรทุกคน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้าน การบริหารจัดการทุกมาตรฐานการศึกษา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้วย วิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิง ประจักษ์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
25	สถานศึกษามีการจัดการทำรายงานประจำปี อย่างเป็นระบบ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
26	สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
27	สถานศึกษาเสนอรายงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาประจำปีต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง	0	1	1	1	1	0.8	ใช้ได้
28	สถานศึกษาเผยแพร่รายงานการประเมิน คุณภาพภายในสถานศึกษาต่อสาธารณชน ทุกปี	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
29	ผู้บริหารใช้วงจร PDCA ในการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
30	ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษามาพัฒนาสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
31	สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับ สถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
32	ผู้บริหารผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในการใช้ประโยชน์จากผลการตรวจประเมิน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี**

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามการวิจัย

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัย

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นางสาวฉัตรรัตน์ สุขเกษม นักศึกษาปริญญาโท ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 32 ข้อ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเป็นความลับและจะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ ซึ่งจะไม่เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่าน และ โปรดส่งแบบสอบถามคืนผู้ประสานงาน โรงเรียนของท่าน ภายใน 1 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้เก็บรวบรวมแบบสอบถาม และทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวฉัตรรัตน์ ศรีเจริญ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 21-30 ปี

2. 31-40 ปี

3. 41-50 ปี

4. 51-60 ปี

3. ตำแหน่ง

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

2. รักษาราชการแทนผู้บริหาร

สถานศึกษา

3. รองผู้บริหารสถานศึกษา

4. ครูผู้สอน

4. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

5. อื่น ๆ

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

1. น้อยกว่า 5 ปี

2. 6-10 ปี

3. 11-15 ปี

4. 16-20 ปี

5. 21 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน					
2	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ					
3	ผู้บริหารผลักดันให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน					
4	ผู้บริหารวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
5	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาค					
6	ผู้บริหารสามารถนำสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ตามเป้าหมายของสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารมีความรอบรู้และช่วยผลักดันในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้กับครูผู้สอน					
8	ผู้บริหารร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรระหว่างสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง					
9	ผู้บริหารผลักดันให้นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดคุณภาพ					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
10	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา					
11	ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา					
12	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ต่อการเรียนการสอน					
13	ผู้บริหารส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงคุณภาพนักเรียน					
14	ผู้บริหารส่งเสริมการใช้สื่อโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
15	ผู้บริหารและครูร่วมกันจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
16	ผู้บริหารวางระบบการตรวจสอบคุณภาพด้านการเรียนของนักเรียน					
17	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงผลการเรียน					
18	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการอบรมในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
19	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกในการทำงาน					
20	ผู้บริหารติดตามการทำงานของครูอย่างสม่ำเสมอตลอดปีการศึกษา					
21	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูทำงานอย่างเต็มความสามารถของตนเอง					
22	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางระบบการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน					

ข้อที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
23	ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้แก่ครูและนักเรียน					
24	ผู้บริหารมีความมุ่งหวังในการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา					
25	ผู้บริหารผลักดันให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานของบุคลากร					
26	ผู้บริหารส่งเสริมการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วพิจารณาในแต่ละข้อตามความคิดเห็นของท่าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

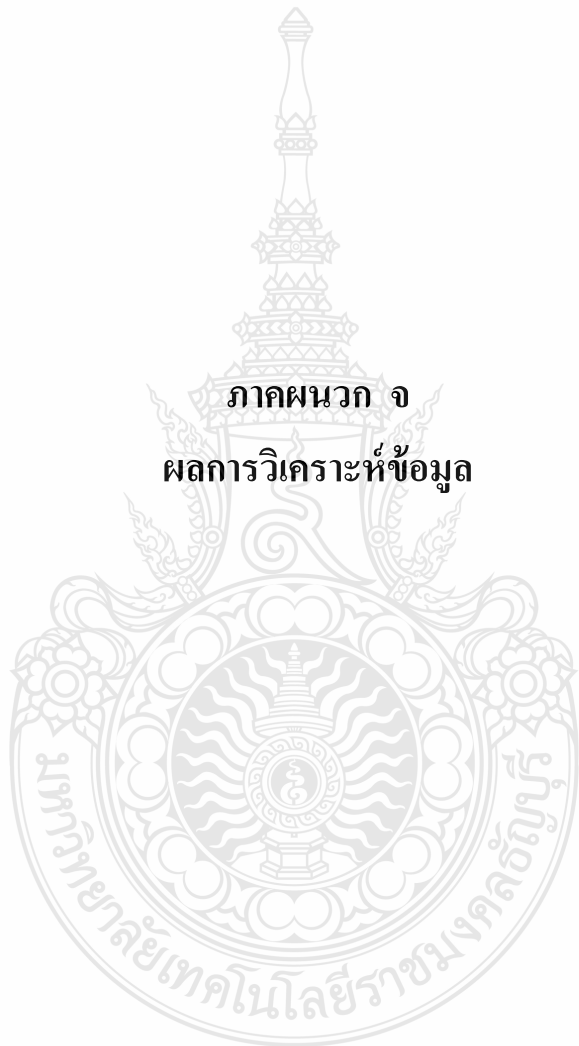
ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษา					
2	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมาย ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจเป็นกรอบการปฏิบัติงาน					
3	ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันปฏิบัติตามแผนมาตรฐานการศึกษา					
4	ผู้บริหารเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม					
5	ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยกำหนดให้เป็นโครงการหรือกิจกรรม					
7	ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาแผนพัฒนาสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารวางแผนพัฒนาสถานศึกษากำหนดตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย ของสถานศึกษา					
9	ผู้บริหารวางระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
10	ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ตอบสนองต่อระบบการประกันคุณภาพสถานศึกษา					
11	สถานศึกษาดำเนินงาน โดยใช้วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA					
12	สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน					
13	ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาที่วางไว้					
14	ผู้บริหารดำเนินการตามแผนพัฒนาโดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง					
15	ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ					
16	ผู้บริหารเป็นแกนหลักในการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในการดำเนินงานทุกกิจกรรม					
17	ผู้บริหาร ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
18	ผู้บริหาร ติดตาม วางระบบตรวจสอบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน					
19	ผู้บริหาร ติดตาม ตรวจสอบหลังการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					
20	ผู้บริหารปรับปรุงแก้ไขเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
21	สถานศึกษาประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนครบตามหลักสูตรทุกคน					
22	สถานศึกษาประเมินคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนครบตามหลักสูตรทุกคน					
23	ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการทุกมาตรฐานการศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
24	ผู้บริหารประเมินคุณภาพการศึกษาด้วยวิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์					

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
25	สถานศึกษามีการจัดการทำรายงานประจำปีอย่างเป็นระบบ					
26	สถานศึกษาเสนอรายงานประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ					
27	สถานศึกษาเสนอรายงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง					
28	สถานศึกษาเผยแพร่รายงานการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษาต่อสาธารณชนทุกปี					
29	ผู้บริหารใช้วงจร PDCA ในการดำเนินงาน					
30	ผู้บริหารใช้ผลประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษามาพัฒนา สถานศึกษา					
31	สถานศึกษาจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษา หรือหน่วยงานอื่น					
32	ผู้บริหารผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในการใช้ประโยชน์จาก ผลการตรวจประเมิน					

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการนำตัวแปรเข้าสมการทั้งหมด โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ จำนวน 335 ฉบับ ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	132	39.4
	หญิง	203	60.6
อายุ	21-30 ปี	5	1.5
	31-40 ปี	184	54.9
	41-50 ปี	98	29.3
	51-60 ปี	48	14.3
ตำแหน่ง	ผู้บริหารสถานศึกษา	47	14
	ครูผู้สอน	288	86
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	288	86
	ปริญญาโท	44	13.1
	ปริญญาเอก	3	0.9
ประสบการณ์ในการทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	5	1.5
	6-10 ปี	193	57.6
	11-15 ปี	91	27.2
	16-20 ปี	34	10.1
	21 ปีขึ้นไป	12	3.6
	รวม	355	100

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ	4.38	0.53	มาก
2. การบริหารจัดการหลักสูตร	4.38	0.58	มาก
3. การบริหารการจัดการเรียนการสอน	4.35	0.57	มาก
4. การติดตามความก้าวหน้า	4.42	0.49	มาก
5. การส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรม	4.41	0.51	มาก
เฉลี่ยรวม	4.39	0.49	มาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.39	0.52	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.45	0.54	มาก
3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.36	0.54	มาก
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.40	0.51	มาก
5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	4.33	0.55	มาก
6. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.42	0.55	มาก
7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	4.56	0.46	มาก
8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.46	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	4.42	0.43	มาก

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅
Y ₁	.442**	.353**	.308**	.391**	.400**
Y ₂	.423**	.404**	.383**	.462**	.472**
Y ₃	.373**	.313**	.350**	.377**	.368**
Y ₄	.392**	.303**	.336**	.379**	.366**
Y ₅	.371**	.295**	.311**	.347**	.346**
Y ₆	.339**	.261**	.275**	.317**	.315**
Y ₇	.401**	.341**	.319**	.363**	.380**
Y ₈	.388**	.299**	.282**	.344**	.347**
XX	.828**	.940**	.889**	.935**	.948**
YY	.476**	.391**	.391**	.454**	.456**

** P = 0.01

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางณภัทรรัตน์ ศรีเจริญ
วัน เดือน ปีเกิด	15 มิถุนายน พ.ศ. 2529
ที่อยู่	199 หมู่ 5 ตำบลไผ่ลิง อำเภอเมือง จังหวัดพะนครศรีอยุธยา 13000
การศึกษา	ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์ทำงาน	
พ.ศ.2555 - 2558	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดโบสถ์อนุกุล สังฆกิจฯ ตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพะนครศรีอยุธยา
พ.ศ.2558 - ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนสังข์อ่าววิทยา ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
โทรศัพท์	062-523-4154
อีเมล	bowiii1234@gmail.com

